ความรอบรู้ด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Health Literacy, Personalities, and Health Behaviors for Prevention of COVID-19 Virus Disease among Students at Kasem Bundit University

จรัสศรี อินทรสมหวัง วท.ม.* Jarussri Intarasomwang, M.S.*

นฤมล พรหมภิบาล ค.ม.* . Narumol Prompibal, M.Ed*

Corresponding author: Email: SOMJA00@gmail.com

Received: 8 Mar 2025, Revised: 28 May 2025, Accepted: 9 Jun 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ในช่วงการระบาดของไวรัสโควิด-19 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 400 คนจากทุกคณะ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1–4 ที่ศึกษาในภาคปกติ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 คัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความรอบรู้ด้านสุขภาพ แบบสอบถามบุคลิกภาพ และแบบสอบถามพฤติกรรมในการป้องกันโควิด-19 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.20 มีอายุระหว่าง 15–20 ปี ร้อยละ 76.25 มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล ร้อยละ 54.50 พักอาศัยอยู่บ้านพักนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 61.80 มีความรอบรู้ด้านสุขภาพระดับมาก (Mean=3.84, S.D.=.51) มีบุคลิกภาพระดับมาก (Mean =3.70, S.D.=.57) มีพฤติกรรมสุขภาพระดับดีมาก (Mean= 3.62, S.D.=.54) ความรอบรู้ด้านสุขภาพมีความความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัส โควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง (r=.375) และบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรค ไวรัส โควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง (r=.387) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

**อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต Email: SOMJA00@gmail.com;*

Lecturer, Faculty of Nursing, Kasem Bundit University

***อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต Email: 2497naru@gmail.com*

Lecturer, Faculty of Nursing, Kasem Bundit University

จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาอาจารย์และนักศึกษาการจัดการเรียนการสอนด้วยการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นแนวทางที่นักศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง ในการเรียนรู้ ทดลอง แก้ไข ปรับปรุง ให้การจัดการเรียนการสอนเกิดความก้าวหน้าและเกิดประโยชน์ต่อนักศึกษา

คำสำคัญ : ความรอบรู้ด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ พฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Abstract

This survey research aimed to explore the levels and relationships of health literacy, personalities and health behaviors among students at Kasembundit University in prevention of COVID-19 disease during the COVID-19 outbreak. The samples consisted of 400 students from all faculties, 1st to 4th year, who studied in regular programs in the first semester of academic year 2022, They were selected using systematic random sampling. The data collection tools were questionnaires for general information, health literacy, personalities and health behaviors. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The results found that 61.2% of the samples were female, 76.25%. of them aged 15– 20. They were domiciled in Bangkok and its vicinity 54.50%, and 61.80% of them lived outside the university. They had a high level of health literacy (mean=3.84, S.D.=.51) personality was at a high level (mean =3.70, S.D.=.57), health behavior was at a very good level (mean= 3.62, S.D.=.54). There was significant positive relationship between health literacy and health behaviors in prevention of COVID-19 disease (r=.375) There was significant positive relationship between personalities and health behaviors in prevention of COVID-19 disease (r=.387)

This research can be applied to develop teachers and students in teaching and learning management by continuously developing and keeping up with the changing situations of the world. It is a guideline for students to develop continuously, learning, experimenting, editing, improving to make teaching and learning more advanced and beneficial to students.

Keywords : Health literacy, Personality, Health behavior for prevention of COVID-19, Kasembundit University students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ของประเทศไทยไม่ต่างจากประเทศอื่น เนื่องจากเป็นยุคของการเดินทางได้ง่ายทั่วโลก ทำให้การเคลื่อนย้ายสถานที่ของคนทั่วโลกเป็นไปอย่างสะดวกสบาย ทำให้การกระจายของโรคเป็นไปอย่างรวดเร็ว แต่ด้วยการที่มีระบบสาธารณสุขที่ดีในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรค จึงทำให้การระบาดระลอกแรกไม่มีความรุนแรง และสามารถควบคุมโรคโควิด-19 ได้อย่างรวดเร็ว[1] และมีการระบาดระลอกใหม่ ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2565 จากการลักลอบเข้าประเทศอย่างผิดกฎหมายตามแนวชายแดนของประเทศ และมีการระบาดอีกหลายกลุ่มก้อน (Cluster) ในหลายพื้นที่ตามมา เช่น การระบาดที่สมุทรสาคร เชียงใหม่ กรุงเทพและปริมณฑล และอีกหลายจังหวัดที่มีผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายประชากร แต่ด้วยจำนวนวัคซีนที่มีอยู่อย่างจำกัด ภาครัฐจึงมีนโยบายให้วัคซีนโควิด-19 กับประชากรกลุ่มเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขด่านหน้าทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กลุ่มที่มีโรคประจำตัวที่สำคัญคือกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรค และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่กำลังมีการระบาด เพื่อการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและลดจำนวนผู้เสียชีวิต[2]

ความรอบรู้ด้านสุขภาพเป็นความสามารถของบุคคลในการเข้าถึงหรือได้มา (Obtain) จัดการ (Process) และเข้าใจ (Understand) ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ และบริการที่จำเป็นเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับสุขภาพของตนเองอย่างเหมาะสม[3] และเป็นทักษะทางปัญญาและทางสังคมที่ชี้นำที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจและความสามารถของแต่ละบุคคลให้เข้าถึงเข้าใจ และใช้ข้อมูลข่าวสารในวิถีทางเพื่อการ ส่งเสริมและคงรักษาสุขภาพที่ดีของตนเองอย่างต่อเนื่อง[4] และบุคลิกภาพคือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน[5] ส่วนภายนอก คือ ส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยามารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่ง การยืน ฯลฯ และส่วนภายใน คือ ส่วนที่มองเห็นได้ยาก ลักษณะต่างๆ ของบุคลิกภาพไม่สามารถแยก เป็นส่วน ๆ ออกจากกันโดยเด็ดขาด เป็นสิ่งที่ไม่ตายตัว เปลี่ยนแปลงไปตามกาละ การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางสังคมและทางวัตถุธรรม และบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลมีความสำคัญกับพฤติกรรมการป้องกันโรและความก้าวหน้าในอาชีพ[6]

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่มุ่งจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อปลูกฝังนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ธำรงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของสังคมไทย และวัฒนธรรมอันดีของชาติ ให้รู้จักเคารพต่อจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ รู้จักค้นคิด นำความรู้ความสามารถ และประสบการณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ มีความรับผิดชอบต่อสังคมในการเข้าร่วมแก้ไขและสร้างสรรค์ตนเอง แต่จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้นักศึกษาเกิดความตื่นกลัวและให้ความสนใจกับการป้องกันดูแลสุขภาพตัวเอง และติดตามข่าวสาร

เพื่อให้ทันต่อการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับนั้นมีจากหลายแหล่งต้องอาศัยความรอบรู้ในการพิจารณา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความรอบรู้ด้านทางสุขภาพ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ในนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผน ปรับปรุงจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของนักศึกษาและจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการเรียน อันจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดี และความสุขในการใช้ชีวิตประจำวันต่อไป

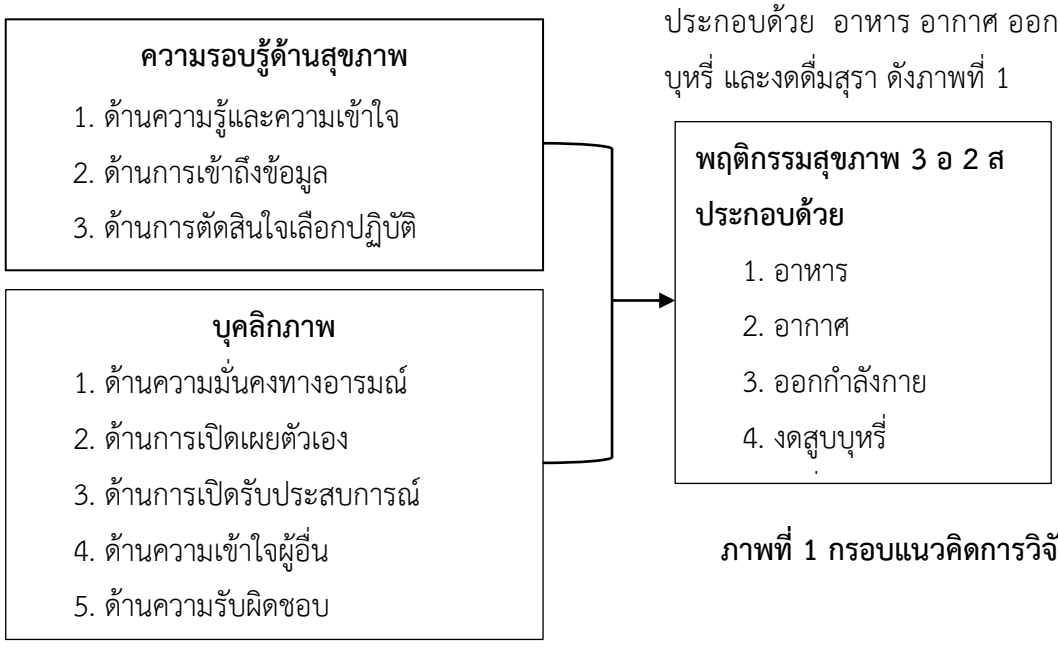
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้สุขภาพ บุคลิกภาพ กับ พฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพ บุคลิกภาพกับพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีความรอบรู้ด้านสุขภาพ ของกองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข[7] ประกอบด้วยด้านความรู้และความเข้าใจ ด้านการเข้าถึงข้อมูล และด้านการตัดสินใจเลือกปฏิบัติ แนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพ ของ McCrae & Costa[8] ประกอบด้วย ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านการเปิดเผยตัวเอง ด้านการเปิดรับประสบการณ์ ด้านความเข้าใจผู้อื่น และด้านความรับผิดชอบ และพฤติกรรมสุขภาพ 3อ 2ส ของ กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. กระทรวงสาธารณสุข[9] ประกอบด้วย อาหาร อากาศ ออกกำลังกาย งดสูบบุหรี่ และงดดื่มสุรา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (Correlation descriptive research) เพื่อศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพและบุคลิกภาพสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัส โควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี 1–4 ภาคปกติ ปีการศึกษา 1/2565 จำนวน 8,804 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Samples) นักศึกษาทุกชั้นปี ทุกคณะที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ของยามาเน่[10] ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมโดยใช้แนวคิด ความรอบรู้ด้านสุขภาพ บุคลิกภาพและพฤติกรรมด้านสุขภาพในการป้องกันโรคโควิด-19 แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ภูมิลำเนา ที่พักอาศัย

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรอบรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจทางสุขภาพ การเข้าถึงข้อมูล และการตัดสินใจเลือกปฏิบัติที่ถูกต้อง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าลิเคิร์ท (Likert's scale) 5 ระดับ คือ 5 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สำหรับให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวที่ ตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบมากที่สุด เกณฑ์การให้คะแนน 5 คะแนน หมายถึง ความเห็นด้วยมากที่สุด 4 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยมาก 3 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยปานกลาง 2 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยน้อย และ 1 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด เกณฑ์การแปลผลความรอบรู้ด้านสุขภาพ คือ มากที่สุด คะแนนระหว่าง 4.51–0.00 มาก คะแนนระหว่าง 3.51–4.49 ปานกลาง คะแนนระหว่าง 2.51–3.-3.50 น้อย คะแนนระหว่าง 1.50–2.49 และน้อยที่สุด คะแนนระหว่าง 1.00–1.49

ส่วนที่ 3 แบบประเมินบุคลิกภาพ ซึ่งพัฒนามาจากการทดสอบบุคลิกภาพ ตาม 5 องค์ประกอบ ดังนี้ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านการเปิดเผยตัวเอง ด้านการเปิดรับประสบการณ์ ด้านความเข้าใจผู้อื่น และด้านความรับผิดชอบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าลิเคิร์ท (Likert's scale) 5 ระดับ คือ 5 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สำหรับให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวที่ ตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบมากที่สุด เกณฑ์การให้คะแนน 5 คะแนน หมายถึง ความเห็นด้วยมากที่สุด 4 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยมาก 3 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยปานกลาง 2 คะแนน หมายถึง ความ

คิดเห็นด้วยน้อย และ 1 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด เกณฑ์การแปลผลบุคลิกภาพ คือ มากที่สุด คะแนนระหว่าง 4.51–5.00 มาก คะแนนระหว่าง 3.51–4.49 ปานกลาง คะแนนระหว่าง 2.51–3.50 น้อย คะแนนระหว่าง 1.50–2.49 และน้อยที่สุด คะแนนระหว่าง 1.00–1.49

ส่วนที่ 4 แบบวัดพฤติกรรมสุขภาพตามหลักของกองสุขศึกษา ซึ่งพัฒนามาจากพฤติกรรมด้านสุขภาพในการป้องกันโรคโควิด-19 ประกอบด้วย 3อ 2ส ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าลิเคิร์ท (Likert's scale) 5 ระดับ คือ 5 มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สำหรับให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวที่ ตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบมากที่สุด เกณฑ์การให้คะแนน 5 คะแนน หมายถึง ความเห็นด้วยมากที่สุด 4 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยมาก 3 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยปานกลาง 2 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยน้อย และ 1 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด เกณฑ์การแปลผลพฤติกรรมสุขภาพ คือ มากที่สุด คะแนนระหว่าง 4.51–5.00 มาก คะแนนระหว่าง 3.51–4.49 ปานกลาง คะแนนระหว่าง 2.51–3.50 น้อย คะแนนระหว่าง 1.50–2.49 และน้อยที่สุด คะแนนระหว่าง 1.00–1.49

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยแบบสอบถามเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index; IOC) แบบสอบถามความรอบรู้ด้านสุขภาพเท่ากับ0.91 แบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพเท่ากับ 0.85 และแบบสอบถามบุคลิกภาพเท่ากับ 0.81

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มประชากรมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้ แบบสอบถามความรอบรู้ด้านสุขภาพเท่ากับ 0.94 แบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพเท่ากับ 0.84 และแบบสอบถามบุคลิกภาพเท่ากับ 0.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยเสนอขอรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังคณะต่าง ของมหาวิทยาลัยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. คณะผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามเองโดยการเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามแบบออนไลน์สแกน QR Code ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ การนำเสนอผลการวิจัยจะ

เสนอเป็นภาพรวมข้อมูลที่เก็บรวบรวมจะทำลายภายหลังจากผลงานวิจัยเผยแพร่ไปแล้ว 1 ปี

4. เมื่อได้ข้อมูลกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลหลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เลขที่รับรองโครงการ R004/65X ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565 และผู้วิจัยนำเอกสารชี้แจงข้อมูลสำหรับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การวิจัยวิธีการดำเนินการวิจัย โดยให้ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยทราบว่าผู้เข้าร่วมมีสิทธิ์ที่จะปฏิเสธการเข้าร่วมหรือถอนตัวจากการวิจัยได้ทุกเมื่อ ในแบบสอบถามไม่มีการระบุชื่อ-นามสกุล ของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย โดยแบบสอบถามจะถูกเก็บเป็นความลับและทำลายทิ้งทันทีเมื่อสิ้นสุดกระบวนการวิจัย ผลการวิจัยจะนำมาสรุปและวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การวิเคราะห์ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมสุขภาพของนักศึกษาฯ สถิติ พรรณนา ได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับ

3. วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพ บุคลิกภาพกับพฤติกรรมสุขภาพของ นักศึกษาฯ ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) เนื่องจากข้อมูลมีการแจกแจงแบบโค้งปกติ ในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 245 คน (ร้อยละ 61.20) มีอายุ 15–20 ปี จำนวน 305 คน (ร้อยละ 76.25) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพ และปริมณฑล จำนวน 218 คน (ร้อยละ 54.5) พักอาศัยอยู่บ้านพักนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 247 คน (ร้อยละ 61.8) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต (n=400)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	155	38.8
หญิง	245	61.3
อายุ		
15–20 ปี	305	76.25
21–25 ปี	95	23.75

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภูมิลำเนา		
กรุงเทพ และปริมณฑล	218	54.5
ต่างจังหวัด	182	45.5
การพักอาศัย		
หอพักของมหาวิทยาลัย	153	38.3
อยู่บ้านพักนอกมหาวิทยาลัย	247	61.8

2. การรอบรู้ด้านสุขภาพ ในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต โดยภาพรวมค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.84, S.D.=.51) และรายด้าน พบว่า ด้านความรู้และความเข้าใจ อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.12, S.D.=.51) ด้านการเข้าถึงข้อมูล อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.96, S.D.=.55) และด้านการตัดสินใจเลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.43, S.D.=.43) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต (n=400)

การรอบรู้ด้านสุขภาพ	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านความรู้และความเข้าใจ	4.12	0.56	มาก
ด้านการเข้าถึงข้อมูล	3.96	0.55	มาก
ด้านการตัดสินใจเลือกปฏิบัติ	3.43	0.43	ปานกลาง
รวม	3.84	0.51	มาก

3. ด้านบุคลิกภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.70, S.D.=.57) และรายด้าน พบว่า ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.51, S.D.=.70) ด้านการเปิดเผยตัวเอง อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.60, S.D.=.70) ด้านการเปิดรับประสบการณ์อยู่ในระดับดีมาก (Mean = 3.59, S.D.=.74) ด้านความเข้าใจผู้อื่น อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.06, S.D.=.70) และด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.73, S.D.=.59) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับการมีบุคลิกภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต (n=400)

การมีบุคลิกภาพ	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านความมั่นคงทางอารมณ์	3.51	0.70	มาก
ด้านการเปิดเผยตัวเอง	3.60	0.70	มาก
ด้านการเปิดรับประสบการณ์	3.59	0.74	มาก
ด้านความเข้าใจผู้อื่น	4.06	0.70	มาก
ด้านความรับผิดชอบ	3.73	0.59	มาก
รวม	**3.70**	**0.57**	**มาก**

4. ด้านพฤติกรรมสุขภาพ โดยภาพ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.62, S.D.=.54) และรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรคไวรัสโควิด–19 ตามแนว 3 อ. อยู่ในระดับดี (Mean = 3.41, S.D.=.55) และด้านการปฏิบัติตามพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ตามแนว 2ส อยู่ในระดับมาก (Mean = 3.83, S.D.=.54) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 พฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

พฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19	Mean	S.D.	ระดับ
การปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรค ไวรัสโควิด-19 ตามแนว 3 อ.	3.41	0.55	มาก
พฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ตามแนว 2 ส	3.83	0.54	มาก
รวม	**3.62**	**0.54**	**มาก**

5. การทดสอบความสัมพันธ์ของความรอบรู้ด้านสุขภาพ และบุคลิกภาพ กับพฤติกรรมสุขภาพ วิเคราะห์ด้วย Pearson correlation พบว่า ความรอบรู้ด้านสุขภาพความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง (r=.375) และ บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรค ไวรัส โควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง (r=.387) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมความปลอดภัยจากการติดเชื้อโควิด-19 (n = 400)

ตัวแปร	พฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19		
	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
ความรอบรู้ด้านสุขภาพ	0.375**	<001	ปานกลาง
บุคลิกภาพ	0.387**	<001	ปานกลาง

**p≤.01

อภิปรายผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 245 คน ร้อยละ 61.3 และ เป็นเพศชาย จำนวน 155 คน ร้อยละ 38.8 ตามลำดับ

1. ผลการวิจัยด้านการรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.84, S.D.=.51) พบว่า ด้านความรู้และความเข้าใจ อยู่ในระดับมาก และด้านการเข้าถึงข้อมูล อยู่ในระดับมากเช่นกัน อภิปรายได้ว่า ในช่วงที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพอยู่ในระดับเพียงพอ (ร้อยละ 84.6) อาจเนื่องมาจากนักศึกษาได้รับประสบการณ์ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ จากภายในสถาบันการศึกษาและได้รับทักษะการเรียนรู้ และข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการการป้องกันโรคจากสถาบันการศึกษาและภาครัฐ จึงสามารถนำข้อมูลสุขภาพมาใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องพอย่างถูกต้อง อย่างเหมาะสม ตลอดจนพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสุขภาพให้มีประสิทธิภาพ[11] สอดคล้องกับการศึกษา ของวิมล โรมาและคณะ[12] เกี่ยวกับการสำรวจความรอบรู้ ด้านสุขภาพของประชาชนไทย อายุ 15 ปี ขึ้นไป พบว่า กลุ่มวัยของนักศึกษาอายุ 15–24 ปี เป็นกลุ่มที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพอยู่ในระดับเพียงพอมากที่สุด ร้อยละ 95 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มวัยอื่น เนื่องจากนักศึกษาเป็นกลุ่มวัยที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจและ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้หลายช่องทาง จึงสามารถนำความรู้มาดูแลสุขภาพตนเองได้ และท่ามกลางการระบาด ที่มีการถกเถียงของข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด-19 เป็นอย่างมาก พบว่า ในกลุ่มวัยของนักศึกษามีการค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับโรคโควิด-19 สูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย=3.34, S.D.=.65) เนื่องจากความรู้สึกสับสนกับความหลากหลายของข้อมูล จึงจำเป็นที่ต้องเพิ่มการค้นคว้าข้อมูลที่ถูกต้องเพิ่มเติม เพื่อลดโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อของตนเองและครอบครัว

2. ด้านบุคลิกภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (Mean=3.70, S.D.=.57) อภิปรายได้ว่า บุคลิกภาพแตกต่างกันย่อมมีการเผชิญต่อความเครียดที่แตกต่างกัน มีความมั่นคงทางอารมณ์น้อยมักมีความอ่อนไหวต่อการเผชิญกับสภาวะทางอารมณ์เชิงลบ พบในบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหวั่นไหว (Neuroticism) ซึ่งตรงข้ามกับบุคลิกภาพแบบเปิดกว้างต่อประสบการณ์ (Openness to experience) มีความอดทนต่ออุปสรรค พร้อมเปิดรับและปรับตัวอยู่เสมอ บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness) เป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัยในตัวเองปฏิบัติตามกฎระเบียบและกลัวการกระทำความผิด ดังนั้นจึงทำให้ให้เกิดความเครียดได้เช่นเดียวกันกับบุคลิกภาพแบบหวั่นไหว[13] ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฐปนัท อือตระกูล และคณะ[14] ได้ศึกษาการศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพแบบ 5 องค์ประกอบกับการเห็นคุณค่า ในตนเองของนักศึกษากายภาพบำบัดสายสุขภาพ ชั้นปีที่ 1 สถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง ปีการศึกษา 2564 พบว่า คะแนนบุคลิกภาพในระดับสูง

3. พฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก (Mean=3.62, S.D.=.54) และ ด้านการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ตามแนว 3 อ. อยู่ในระดับมาก (Mean=3.41, S.D.=.55) และด้านการปฏิบัติตามพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 ตามแนว 2 ส อยู่ในระดับดีมาก (Mean = 3.83, S.D.=.54) อภิปรายได้ว่า ทั้งนี้เป็นเพราะสังคมมีการรณรงค์ ให้ประชาชนทุกคนมีพฤติกรรมการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 อย่างเคร่งครัด รวมถึงมาตรการของภาครัฐที่ประกาศ แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อการจัดการการระบาดของโรคโควิด-19 ในสถานการณ์ฉุกเฉิน มีการให้ความรู้แนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนตั้งแต่ในระดับบุคคล ชุมชน และสถานที่[15] รวมถึงการต้องปฏิบัติตามมาตรการทางสังคมอย่างเคร่งครัด เช่น มีการปิดเมือง (Lockdown) ห้ามไม่ให้มีการเคลื่อนย้าย หรือเดินทางข้ามจังหวัดโดยไม่จำเป็น หรือหากจำเป็นต้องเดินทางต้องปฏิบัติตามมาตรการการควบคุมโรคอย่างเคร่งครัด มีการสั่งปิดห้างสรรพสินค้า สนามมวย สนามกีฬา สถานศึกษาให้งดการจัดการเรียนในห้องเรียน เปลี่ยนเป็นจัดในรูปแบบออนไลน์แทน ผู้ที่สัมผัสผู้ป่วย หรือผู้ที่มีความเสี่ยงสูงต้องถูกกักตัวในสถานที่ที่จังหวัด จัดไว้ให้ จำนวน 14 วัน งดการจัดงานแต่งงาน งานบวช งานบุญ มีการตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายก่อนเข้าสถานที่ต่าง ๆ จัดให้มีจุดบริการล้างมือ จัดให้มีจุดวางแอลกอฮอล์ หรือเจลล้างมือให้บริการอย่างเพียงพอ ในบริเวณจุด คัดกรองทางเข้า-ออกของสถานต่าง ๆ เป็นต้น[16] โดยเฉพาะนักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านสติปัญญาที่จะมีความคิดที่ลึกซึ้งขึ้น เริ่มคิดรอบคอบ และเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น มีความคิดที่จะปรับปรุง พัฒนาตนเองให้ดีมากขึ้น สามารถปรับตัวตามสถานการณ์และมีความยืดหยุ่น รวมถึงต้องการปรับตัวเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากคนรอบข้างในสังคม โดยการคอยสังเกตปฏิกิริยาของคนรอบข้างเพื่อตัดสินผลลัพธ์ของพฤติกรรมที่ตนกระทำ[17] ดังนั้น นักศึกษาจึงสามารถดูแลตนเองและปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ทำให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตสามารถเรียนรู้และนำวิธีการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มาปฏิบัติตามได้อย่างถูกวิธี และศึกษาหาข้อมูลและเรียนรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพิ่มเติมด้วย เพราะในปัจจุบันนักศึกษาทุกคนมีสมาร์ทโฟน (Smartphone) แท็บเล็ต (Tablet) หรือคอมพิวเตอร์พกพา จึงสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ค้นหาเกี่ยวกับการป้องกันตนเอง รวมถึงการได้รับข้อมูลข่าวสารจากศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน ที่ได้ให้ข้อมูลทุกวัน จึงมีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่ถูกต้องได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกฤตยากร แปงกลาง[18] ได้ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี พบว่า มีพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อยู่ในระดับมาก

4. ความสัมพันธ์ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรคไวรัส โควิด-19 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต พบว่า ความรอบรู้ด้านสุขภาพความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรคไวรัสโควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง (r=.375) และบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรค ไวรัสโควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง (r=.387) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา นั่นคือเมื่อมีการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับโรคเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลต่อการปฏิบัติ หรือพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ดีขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิง จึงมีความสนใจกับปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะการรับมือต่อโรคไวรัสโควิด-19 ซึ่งถือว่าเป็นโรคอุบัติใหม่ จึงมีการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพราะ ความต้องการมีความรู้เกี่ยวกับในโรคโควิด-19 มากขึ้น นอกจากนี้มาตรการทางสังคมที่เป็นมาตรการเชิงบังคับ ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมการป้องกันโรคที่ดี และเมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสมบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ ก็จะทำให้เกิดการตระหนักรู้จากผลของการปฏิบัตินั้นเอง อภิปรายได้ว่า เมื่อความรอบรู้ด้านสุขภาพมีค่าเพิ่มขึ้นพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 จะมีเพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการจัดการตนเองทำให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคไปในทางที่เหมาะสมได้ สอดคล้องตามแนวคิดของ Nutbeam[4] ได้กล่าวถึง ความรอบรู้ด้านสุขภาพเกิดขึ้นได้ต้องมีความสามารถ การทำความเข้าใจข้อมูลสุขภาพตนเองทำให้เกิดพฤติกรรมการป้องกันโรคที่เหมาะสม ซึ่งในการการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ความรอบรู้ด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐริกา พร้อมพูน และคณะ[19] ได้ศึกษาความรอบรู้ทางสุขภาพด้านการป้องกันโรคโควิด-19 และพฤติกรรมสุขภาพแบบชีวิตวิถีใหม่ ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า รอบรู้ทางสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมสุขภาพแบบชีวิตวิถีใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .59$, $p < .01$)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารจัดการเรียนการสอนด้วยการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกจะเป็นแนวทางที่นักศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง

2. ผู้บริหารมีการพัฒนาอาจารย์และนักศึกษาด้วยการเรียนรู้ ทดลอง แก้ไข ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องช่วย ให้การจัดการเรียนการสอนเกิดความก้าวหน้าและเกิดประโยชน์ต่อนักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคในกลุ่มนักศึกษาและศึกษาการจัดการ ความเครียดตลอดจนการปรับตัวต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ตามวิถีชีวิตปกติใหม่ (New normal)

เอกสารอ้างอิง

1. พิชญามณฑ์ วรรณโก และอรุณรัตน์ สู่หนองบัว. ความสัมพันธ์ของวัคซีนโควิด-19 และความรุนแรงของการเจ็บป่วยโรคโควิด-19 โรงพยาบาลชัยภูมิ ปี 2564-2565. วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม. 2565;16(3):1057-69.
2. นันทิดา ศรีจันทร์. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับวัคซีนโควิด-19 เข็มกระตุ้น ภายหลังยกเลิกภาวะฉุกเฉินโควิด 19 ของผู้ปฏิบัติงานประจำช่องทางเข้าออกประเทศ จังหวัดเชียงราย. ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง เชียงราย; 2567.
3. ชนวนทอง ธนสุกาญจน์, วัชรา ริ้วไพบูลย์, นรีมาลย์ รีละไพจิตร และณัฐนารี เอมยงค์. โครงการสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องโรคการปฏิบัติตัวและการได้รับวัคซีนโควิด-19 ของประชาชน กลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน ผู้สูงอายุและผู้พิการทางการเห็น. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.); 2564.
4. Nutbeam, D. The evolving concept of health literacy. Social Science & Medicine. 2008; 67(12):2072-78.
5. ศรีเรือน แก้วกังวาน. จิตวิทยาบุคลิกภาพร่วมสมัยและจิตบำบัด. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน; 2558.
6. Tokar, D. M., Fischer, A. R., & Subich, L. M. Personality and vocational behavior: A Selective review of the literature, 1993–1997. J Vocat Beha. 1998;53(2):115-53.
7. กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. การเสริมสร้างและประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ. นนทบุรี : กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ; 2561.
8. McCrae RR, Costa PT. Introduction to the empirical and theoretical status of the five-factor model of personality traits. In Widiger TA, Costa PT (Eds,). Personality disorders and the five-factor model of personality. 3rd ed. American Psychological Association; 2013.
9. ชุลีกาญจน์ กัลป์ยาพิเชฏฐ์. บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานเชิงจิตวิทยา เชาวน์อารมณ์และความผูกพันในงานโดยมีเชาวน์อารมณ์เป็นตัวแปรกำกับ: ศึกษาบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2560.
10. Yamane T. Statistics: An introductory analysis. 3rd ed. New York: Harper and Row; 1973
11. ชินตา เตชะวิจิตรจารุ, อัจฉรา ศรีสุภรกรกุล และสุทัตตา ช้างเทศ. ความรอบรู้ด้านสุขภาพ: กุญแจสำคัญสู่พฤติกรรมสุขภาพและผลลัพธ์สุขภาพที่ดี. วารสารพยาบาลทหารบก. 2561;19 (ฉบับพิเศษ):1-11
12. วิมล โรมา, สายชล คล้อยเอี่ยม, วรัญญา สุขวงศ์, ฐิติวัฒน์ แก้วอำดี, อัจฉรา ตันหนึ่ง, รุ่งนภา คำผาง, และรักมณี บุตรชน. รายงานการสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทยอายุ 15 ปี ขึ้นไป พ.ศ.2562. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข; 2562.
13. Pollak TA, Lennox BR, Muller S, Benroe ME. Pruss H, van Elst LT, et al. Autoimmune psychosis: an international consensus on an approach to the diagnosis and management of psychosis of suspected autoimmune origin. Lancet Psychiatry. 2020;7(1):93-108.

14. ฐปนัท อือตระกูล, ณัฐธิดา ร่มฟ้าไทย, ปรียานุช เชอมึกู่, จิราภรณ์ โภชกปริภัณฑ์ และดวงเดือน ศาสตรภัทร. การศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพแบบ 5 องค์ประกอบกับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษากายภาพบำบัดสายสุขภาพ ชั้นปีที่ 1. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี. 2565;19(3):59-71.
15. Hair JF, Black WC, Babin BJ, Anderson RE. Multivariate data analysis. Andover, Hampshire: Cengage; 2019.
16. รัศมี สุขนรินทร์, กฤษฎนัย ศรีใจ, จินดา ม่วงแก่น และวรัญญ์ศิชา ทรัพย์ประเสริฐ. พฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก. วารสารควบคุมโรค 2565;48(3):484-92.
17. บุรฉัตร จันทร์แดง, เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร และสัญญา เคณาภูมิ. ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์ 2562;19(4):235-44.
18. กฤตยกร แปงกลาง. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2563.
19. ณัฐวิภา พร้อมพูน, กฤษิณี เหลื่อง. วรางคณา คงสวัสดิ์, กฤติญา เส็งนาและภูษณิศา มีนาเขตร. ความรอบรู้ทางสุขภาพด้านการป้องกันโรคโควิด-19 และพฤติกรรมสุขภาพแบบชีวิตวิถีใหม่ของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. วารสารสุขภาพและการพยาบาล มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. 2565;1(1):16-27.